

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva Primorsko

•V ediciji je mesečna

EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 45 gld., za pol leta 30 gld., za četr leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravnost, via Terrente, Nova tiskarna.

Vsi dopisi so pošiljajo Ure frankirani. Rokopisi brez posebne vrste nista v poslanici se zaračunijo po pogodbah — prav cenod; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

via Terrente. •Nuova Tipografia; vsak mora biti ne vračajo. — Inserati (razno vrste naznani in poslanici) se zaračunijo po pogodbah — prav cenod; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Po volitvah.

I.

(Konec.)

Zalostno je, da je tržaško ljudstvo politično tako nezrelo; (govorimo tudi o inteligentnejših trgovcih in obrtnikih, katerih število je največje v Trstu) najvažnejši stan v Trstu nema v politiki samostalnih pojmov in postane navadno žrtva političnih doktrinarjev, kakor so posebno naši advokatje.

Bili so časi, ko je v Trstu vladal tako konservativen duh in to so bili časi najlepšega napredka našega mesta; ali pred 25 leti se je tukaj ustanovila po prizadevanju nekega odbora za odrešenje v bližnjem Italiji, stranka, katere začetniki so bili mladi advokatje. Ti ljudje so kmalu imeli svoj list, v katerem so v prvi vrsti zagovarjali zgodovinske pravice Trsta in pa izključivo italijanski značaj mesta. Ta stranka advokatov se je 10 let borila za večino v mestnem zboru in uprav leta 1870. se je posrečilo, da je prišla popolnoma na krmilo. Meji tem časom je aranžirala tudi rabuko od leta 1868., kar jo je v javnem menjenju še bolj utrdilo.

Ubogemu ljudstvu so se dopadale teorije o svobodi, zgodovinskih pravicah itd., katera so mu advokatje razlagali v svojih listih. Tržačan se je tem ljudem popolnoma udal, ali v svojo veliko škodo. Uže nad 15 let je, odkar lahonska stranka v Trstu gospodari; najmogočnejša je bila, ko je glasoviti Hermet, mož, dober govornik, a nič druga, zvonec nosil. Tržaško ljudstvo po advokatih naučeno na «frazo», je bilo lehko voditi za nos. Ali kaj je to koristilo Trstu?

Možje, ki so razpolagali čez mestni žep, pitali so ljudstvo s frazami, z mestnimi dohodki pa ravnali tako, da si je marsikateri mestni sve-

tovalec napolnil svoj žep, in da so mestni uradniki in mestni svetovalci živeli in še živé, kakor bi bili rojeni milijonarji. Pri koritu je dobro biti, in večini rudečih mestnih očetov je več mar za korito, nego pa za svojo boščine, kajti v 15 letih so ti gospodje zaračunili nekoliko milijonov gold. (kakor to ital., v našej tiskarni izhajajoči list «Il Soldo» se številki dokazuje), ne da bi se znalo, v kako korist. Večne študije za eno in drugo reč so debela plahta, ki menda marsikaj pokriva.

Gospoda, ki pa razpolaga čez mestni žep, razpolaga naravno le v svojo korist in ker je naš župan rudeč, godilo se je, da je ves mestni aparat pri zadnji volitvi moral delati za Mauronerja, in ker se zna, da je Mauroner potrosil za zadnjo volitve več od 20.000 gold., katerih pa sam ni imel na razpolaganje, sumi se po vsej pravici, da je šlo vse to iz povedanih virov.

Stranka, pri katerej ni niti sluta o morali, posluževala se je tudi nemoralnih sredstev v dosegu svojih namenov; denar in sleparja, prevara imela je pomagati, kder ni bilo pravnega naslova. Lahoni pa so se na svoja nemoralna sredstva tolikanj zanašali, da so kakor iz oblakov padli, ko so zvedeli, da je Mauroner tako strašno padel. Vidi se iz tega, da ne znajo niti dobro računati, in da ta stranka je uže blizu popolnega propada, da bi le nastopila druga odločno patriotična stranka, katera bi na svoj prapor zapisala dejansko enakopravnost, pa ne take, kakoršno predstavlja «Associazione politica Triestina», ki misli, da je uže vse storila, ako je odbila od sebe sum, da ima zvezu tudi se Slovani. S kratko: zadnje volitve za državni zbor so pokazale vso zmedenost političnih razmer v Trstu in pokazale tudi, da je

potrebljeno, da vlada sama upliva na to, da se ustanovi patriotična stranka na zdravej podlagi, katero bodo vodili odločni in pametni možje, a ne duševni pritlikovci, in ljudje, ki poleg kramarstva ne poznajo ničesa.

Ako vlada tukaj ne umeje svoje naloge, bode ščasoma Trst res veliko škodo trpel, kajti lahonska stranka je odgojila v mestu nek duševni proletariat, katerega more fanatizirati celo za najneumnejše stvari, kakoršne smo doživeli te dni in katere delajo trgovskemu mestu največ sramoto.

Da se pa to žalostno stanje lehko odstrani in hitro zboljša, pokazala nam je baš zadnja volitev, dne 7. t. m. Z magistratovim pritiskom, z vsemi zvijačami in pri vsem tem, da skoro večini podružnikov (consorti), kateri so imeli volilno pravico, magistratovi služe niso izročili volilnic, k ljubu vsem tem zvijačam — je vendar tudi meščanov več glasovalo za Nabergoja, nego pa za Mauronerja, in to govori jasno, da se je velik del rokodelskega in sploh delalnega ljudstva uže naveličal prazne fraze, pokrivajoče zlorabljene mestnega žepa. Vlada naj bi ta položaj izkoristila prej ko mogoče. To se pa zgodi, ako se enkrat definitivno reši prašanje volilnega prava v Trstu, katero prašanje je jako zmedeno, pa je prišlo vsled zadnje volitve bliže svojemu, našej stvari ugodnejšemu rešenju. Našim Lahonom gre v prvi vrsti za mestni žep. Ta žep pa jim najbolj varuje četrti mestni volilni razred in tega prav lehko Slovenci rešijo na srečo in boljšo bočnost Trsta. Videant consules!

Zadnje volitve so nam in vradi bile

jako koristne, ako se hočemo prvi,

posebno pa druga iz njih učiti.

Ali nam Slovencem so posebno

utrdile moralno moč za prihodnje ve-

like boje.

Lamentacije.

I.

Po okolici vre — čuje se od povsod, kar pa ni meniti, da se sedaj kaj slabega kuba, ampak da se je po njej zasvetilo ter da se je zavednost povzdignola. To veseli gotovo v srce vsakega narodnjaka, ki si je zmrzal prizadeval s perom, besedo in dejanjem, da se narodna zavest, spoznanje pravic v tržaški okolici razširi, da se ljudstvo probudi in pokaže, da ni na zadnji stopnji mej vsemi, da noče na dalje robovati in se priklanjati tujcem, ki mu prekanjeno dosti obečajo, dajo mu pa le mrvice, ko so dobro za se ohranili.

Nekdaj so se okoličani možem, ki so tukaj narodno ledino jeli orati, nekako protivili ter jim niso dosti zaupali misleč, da mora vse ostati na onem mestu, kakor je bilo tedaj, da je okoličan ustvarjen zgolj zato, da laške tržaške prebivalce slepo sluša, mestni blagajnici pa davke plačuje. Za resnico, laški sodeležani, ki imajo v rokah mestni magistrat, delali so ter še delajo s podložnimi okoličani kot Turki z svojo rajo ali svinja z mehom. Ne očitajo jih sicer, da okoličanom previsoke davke nakladajo (davke namreč, ki gredo v mestno blagajnico), smelo trdimo, da se ti nebodi jih treba vendarle preveč šopirijo nad ubozimi okoličani ter da so se jih dozdaj zadnji nekako balli, pustivši jih, naj počenjajo, kar jim ljubo.

Tako so nedavno razširili mestni pomeri v svojo (mestno) korist; ne hode dolgo, ko bodo skušali okolično, ki jih sicer zdaj mnogo ne donaša, odtrgati od mesta, naj se z bornimi svojimi močmi sama vrla. Oh, kako slabo so učinili tedaj, ko se je imela okolica od mesta ločiti ter postati samostojna, da se niso od teh nasprotnežev odtrgali!

Ali kaj pomaga stokati za mrtvima: ločiti se je nam treba od njega in ne ostane nam druga, nego spomin nanj. V onih časih potreba je bilo mož, ki bi okoličane spodbujali in jim odpri oči, ali ne samo enega, temveč mnogo in iz srede okoličanov samih! Bil je sicer kdo, ali ni zadostoval, kjer je otrpenlost in nevednost prevelika, ni se jej možno z uspehom

PODLISTEK.

Narodne priovedke.

Iz Spodnje Štirske.

XIII.

Pred mnogimi leti je bil nek mož uže več sto let star nekde v devetem deželi. To zavre tadanji ondotni cesar; želi vedeti, kakošno je življenje tega moža, pošle svojega poslanca do njega. Ta gre in ko k starčevej koči pride, najde sina onega starca; kateri po vseh četrtih čez prag one koče kobaca vsled onemoglosti in starosti. Si ti gospodar? prša došli poslanec carjev. Ne, odgovori ta, moj oče je, ki prav sedaj v blevu konje češče. Poslanec gre in res najde očeta, kateri konje češče; začudi se, ko zagleda starca, kateri je imel bele lase kot kodelja, a vendar bil še krepak, kakor mož najboljših let. Starci sname kučmo z glave ter se ne nenašadnu gospodu globoko prikloni. Zdaj pove poslanec, da je dobil od carja ukaz, zeznati kakov je bilo njegovo življenje. To vam lahko na kratko povem, odgovori starец. Tri leta — tri dni — vsako leto dvakrat; s tem je življenje moje razloženo.

Poslanec se vrne k cesarju in mu poroči, kar mu je starec povedal. Več dni so premisljevali besede tega starca, pa

niti učeni in modri možje niso mogli razložiti pravega pomena teh besed. — Sedaj se cesar sam napoti k starcu, ter mu zapreti: Če ne pove, in ne razloži besed, ukaže ga obglavit; starec kakti podložnik njegov se ne upa gospodu svojemu ustavljati in mu razloži one besede.

Car mu reče: »Da tega ne sme povedati nikomur, dokler ne bo njega dvanaškrat videl. Ko pride car domu, reče poslanec: To ste slabe pameti, če tega ne veste. — Zdaj gre zopet oni poslanec pršat starca, pa tako, da car ni znal; pride in ga spet najde ko konje »česce«; pove, zakaj je spet prišel. Ponudi starcu dvanaškrat zlatov, če mu pove, kako je življenje njegovo in razloži pomen besed, katerih ne morejo razložiti ni učne glave. Starcu se zlati dopadajo, in on pove in razloži.

Poslanec pride domu, gre k svojim tovarišem, kateri še niso uganoli onih besed starčevih; ta poslanec se zdaj naglo oglaši ter v pričo cesarja in svojih tovarišev in drugih reče: Jaz uže znam, kakov je življenje tega starca, vse se oglase, naj pove.

On pa reče: Poslušajte. Ta človek nikdar od tri leta mlajši vina ne pije — od tri dni mlajšega kruha ne je — in dvakrat vsako leto spoved opravi. S tem so vam dovelj razložene besede tega starca, katerih so vam glavo belile. Cesar dobro vedoč, da ta poslanec ni teh besed sam raztolmačil, marveč da mu jih je stari

dedec povedal, gre k starcu in mu očita, da je zapoved prelomil. Starec ponizno vrže dvanaškrat zlatov, dobljenih od carjevega poslanca na mizo ter reče: Vladar, tu je dvanaškrat zlatov, dvanaškrat vaših glav, ker vsak zlat je imel carjevo podobo, jaz jih dvanaškrat vidim. — Car se obrne in gre proti domu. — Iz tega se imamo učiti, da moramo zmerino in redno živeti, svoje strasti krotiti, Bogu in carju zvesti biti; če hočemo srečno in dolgo živeti.

XIV.

V starih časih je bil nek gospodar, kateri je imel hlapca; nekoga dne poda gospodar hlapcu kos subega kruha, trdegakor kamen ter mu reče: Tu imas kruha, idi v šumom in nama nasekaj drva. Jaz pridez z vozom, da bova domov peljala; hlapec pa reče: Oče, to mi bo pač malo kruha, pa ta še je tako trd, da se bojim, da se mi ne bi zobje okrhali. Gospodar pa pravi: Saj je suh; kadar ga poješ, napij se, pa boš sit. On gre, vzame sekiro in podere suho jelšo, vržejo v mlako, katera se je blizu tam nahajala; leže na trebuh, ter svoj suhi kruh grize.

Pride gospodar z vozom in ga pita, kdo je kaj posekal; on pokaže: Pa to je premalo, reče gospodar: Ali oče! saj je v mlaki, pa suha je; naj se napne, pa bo za en voz. Gospodar jezen vzame sekiro in dry naseka, hlapec pa pravi: Kaj ste jezni, oče? — mar nisem prav storil? — saj ste vi tudi rekli, ko sem pravil, da mi bo

kruha premalo, da je suh, naj se napijem, pa budem sit, držal sem se vaših besed in enako storil. Zdaj sta drva naložila; gospodar reče hlapcu: Peljaj sam domu, jaz ostanem v šumi, da še več nasekam, ker ti nisi za to delo; ko pripelješ domu, zmetaj z voza in se vrni; pa deni prednja dva zadaj, zadnja pa spredaj, ker bil je z štirimi konji. — On zmeče z voza in dene prednja konja zadaj k sori prime za vajeti in začne »foratici in biti, pa nič ne opravi ter nikamor ne pride, ker se z mesta ganoti ne more. Gospodarju se uže dolgo vidi, da se hlapec ne vrne, pa gre gledat, kaj dela; misli da se mu je kaka nesreča zgodila. Kaj delaš? mu pravi; ali oče! saj ste mi takoj rekli, naj predna konja zadaj denem in jaz sem vas slušal. Gospodar jezen še bolj od prvika spravi konje v reč in hlapcu reče; naj nobene besede več ne govori ter se mu hudo zagrozi; gospodar sede spredaj na kola in četvorico »fora, hlapec pa zadaj sedi.

Ko malo od doma prideta, izbjige hlapec »linek« (to je železni klin, ki kolo na osi vzdržuje), kolo začne z osi leži če dalje bolj, in na zadnje ga izgubita. Hlapec je dobro vedel, pa ni hotel in tudi ni smel povedati, ker mu je gospodar rekel, da ne sme nobene besede govoriti. Prideta v šumom, gospodar zapazi, da majnka kolosa, kar se je tudi na zemlji dobro pozna, ker rezala je gola os globoko v zemljo: Kde imava kolo? zarenči gospodar nad hlapcem. Ali, oče! doma sva ga iz-

ustavljati, ampak zadovoljiti se je treba z malim.

V novejšem času se je, kakor znano, samozavest slovenskih okoličanov za nekoliko povišala in upati je, da v tej tudi ostanejo in se ne izdajajo za horen krajcar, kakor se jih je dozaj mnogo.

Slovenec sem! Tako je mati dejala ... Slovenci smo! Udje malega ali vedrega naroda; svoj jezik imamo, ki je pa malo spoštovan od drugih narodov, a to čisanje in spoštovanje od strani drugih narodnosti si moramo preskrbeti sami z vtrajnostjo, zavedenjem lastnih pravic, ponosom na našo narodnost. Le tako, verjemite nam, bodo tudi lepo gledani in, čeprav ne hvalisani, vendar pa od hvalevrednih in pravičnih mož drugih narodnosti spoznani za zveste in skrbne.

Kaj morejo okoličani sè zavedenjem in navdušenjem storiti, pokazali so pri zadnjih volitvah, pokazali so namreč, da da so še čil narod, ki bode od sedaj vedel se zavedati, ki se bode sovražniku upiral, prepričan, da mu zadnji le išče odnesti še one mrvice državne enakopravnosti, ki so mu pušcene; šel je hrabro v boj dobro vedoč, da ni vse eno, jeli teptan in zatiran, jeli njegov jezik čisan ali zaničevan. Prvi korak je storjen: zdaj pa napred!

In kaj si mislite o kriku, ki so ga nasproti Italijani vzdignoli po dokončanih volitvah? To ni krik in žalovanje, ki ga ima stranka, katere kandidat je za ogromno večino glasov propadel, ampak ta krik je enak onemu, ki izide za lakot umirajočemu. Izvolili so si svoje tri poslanke v državni zbor iz svoje srede, svoje narodnosti, o katerih pa ne misle predobro, ker mlačni so po njih menenju in gotovo ne bodo v državnem zboru predlagali železnice (kar je v sedanjih časih v navadi), ki bi preko velike luže sklepala laško škorno s tukajšnimi ireditovci in boljše polenove; tudi jim iz Beča ne prineso pod pazduho laškega vseučilišča, ki naj bi imelo namen gojiti bodoče ministre za Italijo.

Torej še z svojimi poslanci niso zadowoljni; kako naj bi bili pa z našim, ki je naše krvi ter se poteza za pripoznanje enakopravnosti nam Slovencem, ki imamo, četudi smo majhen narod, do nje vendar le pravico. To bi bil absurdum. Navajeni kvakati in na vse grlo kričati na vse, kar po slovanskem diši, naj bi sedaj molčali, ko smo jim republikanca Maurerja iz višine preljubljene njihove Cikorje vrgli, ko smo se naudili in sklenoli posvetiti vsakteremu, ki bi se predrznol nam kramati, kar nam gre po božjem in človeškem pravu? O, gotovo ne bodo molčali in uže zdaj ne molče o tem, ampak razjarieni so in od jeze škripljejo s zobjmi, ali vse zmanj. Šest let bode moral gospod Maurer svoje kamenolome nadzorovati in svoj žolč izlivati na svoje delavce, predno napoči dan ko — šrbunk! — pade še mnogo globokejše, nego pri sedanjih volitvah, ako se le še zdrzne na volišču kot kandidat postaviti.

Ni se tedaj čuditi, da nam Lah (in to zagrili in liberalni (?), progressivi ali

gubila. Zakaj pa si povedal? Nisem se upal: ker ste rekli, da moram molčati.

Takov idu po njega in ga prinesi sem: Ali, oče! nesti ga ne morem, ker je preteško, če pa ga bom kotal, pa me še dalj ne bo nazaj. Gospodar mu pravi na to: No pa vsemi najjačjega konja, da ga na konji prineseš. Hlapec pride domus konjem in izbije špico iz potača, ker drugače ga ni mogel na konja vzdignoti; nataknje ga konju na ščujak in potem ono špico zopet zabije, in sedaj hajdi nazaj. Prinese kolo na konji, kakor mu je gospodar zapovedal, v šumom; ali sedaj začenjata kolo jemati z šinjaka onega konja, pa ga nista mogla z njega spraviti; hlapec pa ni hotel povedati, kaj je storil doma s kolesom, da je špico izbil. Gospodar ga prasa: Kako si pa naložil kolo? Hlapec: Jaz ne vem; gor je šlo, dol pa ne gre; gospodar mu spet pravi: Kako pa bova zdaj na treh potačih peljala domov? Hlapec: Oče! konju glavo odsekava; gospodar: Kako pa bova s tremi konji peljala drva domov? — Oče, lažje bova s tremi konji drva domu peljala, nego pa na treh potačih. Hlapčeve obvelja; in najjačemu konju glavo odsekata. Ko pa drva domov pripeljata in vrh drv konja, zadere se žena: Kaj sta storila, oba se mi poberita od hiše, ter klepeče, kakor bi vodo spuščal na mlinska kolesa. Gospodarju se to preveč zdi in reče hlapec: Vzemi svoje stvari ter se poberi od mene, vražjaduš!

(Konec prih.)

lačni pri »Alabardi«, »Albi«, »Dipendentiju« in drugi takoj gomazni sodelujoči Labi, ker več sort jih je več ali manj rudečib, zavdajo edinega poslanca, Ivana Naberjo, ki bode vestno in nepristransko zastopal kolikor mu bode mogoče svoje volilce, naj si bodo katerekoli narodnosti.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državnozborske volitve so bile zadnjedan izvršene. Kakšen je njihov izid? Minimo, daje vlada lahko z njimi zadovoljna in da tudi konservativnej stranki ni neugoden, če tudi se je nadejala večjega vspeha. Ojačili so se vsekako one stranke, ki vlado podpirajo, opozicijalne stranke pa so na zgubi. Vrste na desnici so se okreplile in enoliko so zgubile one na levici. Pri volitvah se je posebno jasno pokazalo to, da mej avstrijskim prebivalstvom zaupanje do levici zelo pojmlje, ker v več krajih, kjer so bili pred šestimi leti levičarji skoraj soglasno izvoljeni, dobili so ti pri zadnjih volitvah le nezdatno večino. Mož izmej skrajne opozicije je bilo izvoljenih malo, a ti bodo prav levici delali večjo preglavico, nego desnici in vlaži, ker so odcepki prve. Coroniničev klub je postal, kakoršen je bil doslej, in temu se pridružili nekoliko divjih; ta klub utegne biti najnestalnejše, ker omahoval bode mejo levico in vlado, prvej se nerad popolnoma odpové, drugoj se pa zopet ne bo postavljaj po robu, ker vidi, da to ne bi v prid bilo deželam, katere poslance tega kluba zastopajo. Mala antisemitsko-demokratična stranka bo brez dvoma večkrat glasovala z desnico, nego z levico, ker demokrati so sploh pošteni ljudje in se jim gnusiljo taka dela, kokoršnih imamo mnogo očitati levici. Ni dvoma, da bo dr. Kronaweter zopet hudo šibal levičarje zarad njih vladohlepnosti, da jim bo očital, da imajo svobodo le zase, za druge pa slepo pokorščino, da delijo le v lasten dobiček, ne pa v blagostanje avstrijskih narodov. Lienbacherjev klub ima le tri može, ne ostane mu tedaj drugačega, nego da se oklene desnice. Rusini imajo le enega poslanca; Poljaki in Čehi pa so se zdatno okreplili. Iz vsega tega smemo sklepati, da bo novi državni zbor hodil po istej poti, kakor zadnji državni zbor in da se tedaj tudi vlada v prihodnjih šestih letih ne premeni. Mladi Plener bo tedaj moral še čakati.

V gospodsko zbornico, kakor se šliši, bosta neki poklicana Stremayr in baron Peterlin.

Na Dalmatinskem je Lahonstvo polnoma pobito, hrvatska narodna stranka je pri državnozborskih volitvah zmagalna na vsej črti; vseh devet poslancev je poročilo grofu Hohenwartu, da so mu na razpolaganje. Nič niso opravili Lahoni, če tudi se jim je pridružila srbska stranka; ta nenaravna zveza je pač obžalovanja vredna, ker je Srbom nečastna pogubonosna. Srbi naj se družijo z brati, s prijatelji svojega naroda, ne pa z onimi, ki delajo na to, da ga zatrči in zamore. Naj bi jih ta zasluzeni propad zmodril in privedel na pravo pošteno pot. Mej Lahoni v Dalmaciji je vsled njihovega propada strašno vpitje; draženje in nezasiljano obrekovanje; Lapona, ki je še v soboto zvečer misil, da zmaga v velikem posestvu, hotel je, ko je oponučni zvedel, da je propal, kar brez odloga na Dunaj odpotovati, da tam vse svoje pristaše na noge spravi, a pozneje se je premislil, morebiti se je zbal, da se njegovo rogoviljenje vendar le zajezi in se mu lahko poplati — s plavo polo.

Na Duknaji so zopet prišli na sled velikej tatvini. Karol Harres, meničnega oddelka splošne depositne banke, načelnik izneveril je nad 80.000 gld. na škodo te banke. Vsled tega so zaprl njega in še dva druga, ki sta na sumu, da sta sokriva. Harres je zaigral v malej loteriji okoli 150.000 gld.; to je policija opazovala in iz tega je prišla tatvina na dan.

Zeleznica iz Mostara v Metkovič se je 13. t. m. slovensko odprla. Vlak se je iz Mostara odpeljal zjutraj ob osmih ter do spel ob deseth v Metkovič, kjer so ga prebivalci naudušeno pozdravili.

Iz Hrcegovini se izseljujejo tisti Muhamiani, ki so pod turško vlado živeli od ropa, posebno od živeža, kateri je bil namenjen za turške vojake, pa so ga oni navadno poropali. Ker zdaj ob ropu ne morejo več živeti, zato se izseljujejo.

Vnanje dežele.

Mojnarodna sanitetska konferenca v Rimu je bila 13. t. m. zaključena. Avstrijski poslanec je predlagal, naj se 16. novembra zopet snide, kar se je skoraj sočasno sprejelo.

O angleški ministerski krizi imamo ta le poročila. Gladstone je 12. t. m. v spodnej zbornici naznani, da je kraljeva sprejela odstop ministrov in k sebi poklicala Salisbury-a, ki je zdaj pri kraljici. 13. t. m. pa poroča »Standard«, da je Salisbury prevzel kraljičino naročilo, naj ministerstvo sestavi.

15. t. m. se poroča uradno, da je Salisbury sprejel naročilo, naj sestavi ministerstvo. »Times« dostavlja, da je storil to pod pogojem, da večina spodnej zbornice do prihodnjih volitev, ki bodo meseca novembra, ne bode delala težav novej vladi. V »Morning Post« je Salisbury izjavil, da bo Gladstonove dogovore gledé Avganistana spoštoval, v Egiptu pa energično postopal. — obe zbornici ste se do petka odložili, ker do tega dne utegne Salisbury ministerstvo sestaviti.

Iz Sudana se preklicuje vladno poročilo, da je Kasala pala Mahdiju v oblast. Temu nasproti pa se trdi, da je vstal zopet nov Mahdi iz roda Ahabitov, ki ima uže mnogo priržencev.

V francoski poslanski zbornici je mornarični minister 15. t. m. naznani, da je 11. junija admiral Courbet umrl. Seja se je vsled tega v znamenje žalovanja odložila; vzela ga je zolčna vročica, navadna in zelo nevarna bolezna na bregovih vodonadnje Azije.

DOPISI.

Iz Barkovlj 15. junija. Za tržaške Slovence znatenit dan 7. junija 1885 je bil i za našo selo nekako znamenit. Ko se je v nedeljo 7. t. m. zvedelo, da je zmaga naša, zagrmel je v Barkovljah gromoviti »živio«, da se je zemlja tresla. Enako morejo zavriskati le hrabri vojaci po končanem ljutem boju. A tudi po morju pred Barkovljami so kričali ribiči »živio«, ter ukali, da se je daleč tja po našej Adriji razlegalo. Pečci so začeli peti cesarsko himno. Po končanem veselju, uže pozno v noč, zbrali so se Barkovljanski narodnjaki pred stanovanjem našega »nedobisigretreba« capovilla ter pričeli vpititi: »Strani s capovillo, strani s ččem!« A da jih capovilla ložje razume, pristavili so v italijančini: »A basso capovilla, abasso il ččio.« Ako je v omenjenem tičku res kaj možatega, moral bi sam odstopiti, ker vidi, da se mu ogromna večina domačega ljudstva protivi.

Po minolih volitvah je v Šalobardi dan na dan čital napade na vše naše okoličanske može. Imenovani list napada tudi našega č. g. župnika ter pravi, da se je on ob času volitev skozi tri srajce spotil. To reč je gotovo capovilla Šalobardi poročil, reči moramo pa, da je gola laž. Našemu č. g. župniku ni bilo treba se pri volitvah potiti, kajti on je dobro vedel, da bodo volili vse volilci, spadajoči pod njegovo faro, edino le g. Nabergoja. Kakor pa je vsacemu dušnemu pastirju spodobno, rekel je volilcem: »Volite moža, kateri spoštuje našo vero, našega carja i kateri tudi ljubi našo milo slovensko domovino.« Te besede, katere je govoril naš župnik s krepkim in povzdignenim svojim glasom, napravile so prijeten vtisek na vse Barkovljanske volilce, in ko bi jim bili agenti cikoričje petake pod nogi metali, naj Maurerjeva volijo, niti jedet ne bi jih bil pobral. Barkovljanski volilci so se držali besedi svojega spoštovanega g. župnika. Ne ve se skoraj za nobenega pravega Barkovljana, kateri bi Maurerjeva bil volil. Naš capovilla ni si upal dosti na javno. Le bol na skrivnem je služil cikoričji z asistenco svojih dveh neomahljivih priržencev tujcev, z Intrigotom in Fragolo (Sangue purissimo Italiano di Vipacco).

V nedeljo 14. t. m. je bila pa v Barkovljah procesija sv. Rešnjega Telesa, katero je vodil č. g. župnik z asistenco dveh drugih č. g. župnikov. Da je bilo v procesiji vse lepo ter vse v najlepšem redu, ni mi treba niti omeniti. Vsa bivala zato neutrudljivemu g. župniku. Petje novega Barkovljanskega pevskega zborja je bilo vredno največje pohvale. A tudi domači godci so svojo nalogo dobro opravili. Tržaški magistrat je poslal dva svoja uradnika kot zastopnika k procesiji. Zloglas-

nega capovilla pa ni bilo pri procesiji. Domaci so ga pa videli v njegovej botagi, ko je svojim vernim gosto in žganje pridelal. Ker ga pa, kakor sem rekel, pri procesiji ni bilo, pravili so si Barkovljani, da župana danes po trebuhi grize. Nič ne de, ako ga pri procesiji ni bilo. Saj je dobro, da oni človek, ki ne vidi vse leto cerkev od znotraj, še imenovani dan doma ostane.

Od druge strani se pa sliši vest, da je capovila razčilil ves Barkovljanski pevski zbor na zelo surov način. Pečci so mu pa nekda pretili, da ga vržejo iz vrst procesije, ako se tam pokaže. I capovila se je bal krepkih pesti barkovljanskih pevcev ter rajši doma ostal. Sploh se pa zadnje dni vedno v svojej »petešariji« kot je že v zimski v blagogi tišči. Svoje brezverstvo je pokazal capovila očitno na dan pred Božičem. Rekel je nameč ljudem v tržaškem dialektru: »Danas se kuha na mojem ognjišču meso kakor vsak dan. Ribe so danes uže zavrhki.« Oj ti ubogoclovečel! Kaj si bil pa ti, ako ne zavrhk ko si se lačen in Istre priklatal? Capovila je pokazal javno svojo mlačnost do vera i tudi do Avstrije, kar se lahko dokaže.

Vrili Barkovljanskim veljakom rodoljubom daje najgršje primate ter zaničava narod naš. Žato svetujem Barkovljanskim možem, naj nemudoma store potrebne korake, da se capovila za zmirom iz naše vasi odpravi. V tem obziru bi morali vrle naše Križane posnemati. Ker vemo, da bi na magistratu nič ne opravili, obrnejo naj se na vlado. Naši bi se vsa Barkola proti Barkovljanskemu »šnopsarju« podpisala. Barkovljani! Čar je menda uže, da odpravite iz svoje srede človeka, katerega vsa Barkola sovraži. Poskrbite, da bode vam župnili mož domačin, kateri vam bode v vašem jeziku govoril i kateremu se ne bode treba do takih odkrivali. A tudi slavna vlada bi morala skrbeti, da se ta ptiček odpravi. Saj dobro vemo, da je jen znano njegovo početje. Drugač se v Barkovljah lahko izgredi proti capovili prigode.

Iz Trebič dne 14. junija. — Polna dva meseca smo imeli le en zvon v zvoniku, ker dne 13. aprila smo poslali dva prav starca zvona v Ljubljano gospodu Samasi, da ju je preli v dva nova zvona. — Eden teh dveh zvonov je bil star nad 250 let, eden pa še več, kakor ustno sporočilo pripoveduje, bil je mali zvon iz samostana, ki je nekdaj stal na vrhu Flijače nad S. Ivanom, o katerem samostan še zdaj pričajo stare razvaline na omenjenem vrhu. Včeraj dne 13. junija pa je ljudstvo od ranega jutra praznovalo in željno pričakovalo, kdaj se oglašata nova zvona, ko je ob 4. uri popoldne bilo delo dokončano, začela sta se v prvo v našem zvoniku glasiti lepotne nova zvona, tako lepo in mimo, da je vsacega poslušalca v srce ganilo, da je dočakal tako lepo ubrano novo zvonjenje.

Bili smo ves teden brez zvonjenja, kakor v puščavi; da je pa ljudstvo imelo pravo veselje do tega, priča nam to, ker se je v kratkem času v našej majhnej duhovniji velika sveta denarja nabrala.

Nekateri okoličani in celo zunaj naše okolice so nas krivo sodili in večkrat celo napadali, da smo cikoriči. A na dan volitve smo to sramoteno dobro zavrnuli, prišli smo vsi — 100 nas je volilcev — vsi do zadnjega prvi na volišče in glasovali vsi brez izjeme za tistega, kateri je vreden, da zastopa našo stiskano okolico, kakor jo je zastopal na Dunaju vče 12 let in bil pravice vedno svojim volilcem. Bog ga živi mnogo let!

Sempas 14. junija 1885. — Človek bi menil, da v tej vasi in sploh v tej okolici, iz katere časniški dopisi so bele vrane — misli bi, da je tukaj vse v lepem redu in blišču, ker našo vas uže tako Lahonjščinski nazivljejo »Bel passo«, a motil bi se; ker spoznal bo takoj na prvi pogled, da ni tako, videl bode, da naša občinska skozi vas držeča cesta je silno v slabem stanu in da na več mestih rebra kaže in če popraša, kedaj je bila slednjic v redu, vsakteri mu pove, da ni bila, od kar jo je vlada leta 1852. občini izročila, le samo enkrat v dober stan postavljena in sicer za časa, ko je županoval nepozabilivi M. P., kateri je znal kot nekdajni okrajni sodnik postavil o priliki dobro izkerišči. Kaj pa, o drugih občinskih kolovozih po naši širši županiji še omeniti ni treba, vse čete so skoro brez izjeme v pravem pomenu besedi potoki, nobeden se ne briga za dobro zdrževanje, še manj pa tisti, ki bi moral skrbeti po namenu občinske postave za varno in lahko občevanje po istih in da bi zanikerne v zmislu za to izdane deželne postave sili k dolžnosti z najskrajnejšimi sredst

nikat ne (vestni in pošteni občinariji to storje brez nikakih opominov takoj, kadar tirja potreba). Občinski načelnik potem, ko je doba v razglasu postavljena minola, gre in z doličnim podžupanom, v kogarokolj spada razglašena cesta, premarsira isto in vse ostane po tem pri starem; potem ni čuda da je enkrat dopisnik iz Vitovjev »Soče« pisal, da njih deca ne more redno obiskovati šole v Oseku po takih potih, katere je isti »kozje« imenoval, posebno pa še takrat, ko pretežjo zvezo deroči potoki, koji nemajo skoro nobenega umetnega pretoka.

Nadejal sem se pri začetnih starešinske volitvah, da bude sedaj takrat izvoljeni g. župan bolj energično o teh in enakih zadehah v blaginjo občine postopal, bolj nego njegovi predniki, posebno pa ko ima izvrstno moč v občinskem tajniku, kateri je kos v marsičem in ki zna marsikatero stvar dobro izvršiti, samo da mu dopuščajo okoliščine, torej iz vsega tega ne vem in nemorem sklepati, kdo zadržuje ali pa noče opravljati teh prekoristnih dolžnosti: g. župana pa poznam, da ne sega prerač v sršenovo gnjezdje, pri vsem tem ko dobro ve, da ga ni še do sedaj nobeden opiknol in za držala jeze v njega; torej na delo! Zdržimo se, da postavimo naše občinske ceste v dober rabljiv stan, za nemarneže pa se obrnimo do pristojne oblasti prve ali druge stopinje, da nam pomore in prisili nemarneže k dolžnosti, naj si bode kateri kol, in če bode še dolgo ta nesrečna popustljivost pri vršitvi tako svetih opravil — vladala, nas potolaži to, ker predno mine leto dni, bodo nove volitve tukajšnjega občinskega zakonodajstva (starešinstva) razpisane in takrat, če nas Bog živi, vrli volici (pa ne Hohenlohevc) držimo se, vam kliče vaš Obat.

Iz Štorij na Krasu dne 14. junija. — (Zadnji Dvanaki semenj dne 26. maja.)

Ko sem se napotil z svojim tovaršem po opravlilih od državne ceste iz Koblaka skozi Žerje, šinol mi je v glavo na tej grdi cesti dopis iz pod Škratljovce v Edinstvo od dne 4. aprila t. l., kako se tam vrlj Vipavci močno trudijo za nove ceste; čast in slava takim možem, ki tako za napredok skrbē pri nas na Krasu, posebno v Sežanskom okraju so bile uže pred petdesetimi leti, pod nekim g. Tolmincem, ki je tisti čas bival v Sežani, od vasi do vasi tako lepo ceste vrejene, da se je vsak gospod brez skrbi po njih vozil. Od kar pa se je okrajni cestni odbor ustanovil, ne glede noben ved za popravo občinskih cest, saj vendar moramo vse za ceste davke plačevati, tudi tisti občinari, ko nikdar iz skladovnimi cestami v dotiku ne pridemo, posebno naša županija Štorje in Kazle in še druge vas, ki pod županijo spadajo. Rabimo jih le če kdaj ob velikej suši na Reko v milin peljemo, ker sicer v Rašo v milin hodimo, pa še tistikrat nismo živenja varni po tej grdej cesti od Koblaka do Povirja, ker je tako razkopana, da se lahko voz na človek zvrne. Dokler so po Koblaki imeli Sežanci in Povirci pašnike, vedno so lepo za cesto skrbeli tako, da se je lahko vsak gospod brez skrbi po njej peljal, od kar pa so Sežanci in Povirci brezplačno Žercam te pašnike odstopili, žali Bog, ni se spolinil stari slovenski pugor, ki se glasi: kdor za glazta za groš, pašnik so z veseljem prevzeli in od tistega časa pa do denašnjega dne se niso še ceste dotaknili ampak rajši vožijo in mučijo ubogo živino po zlebarjah, nego da bi cesto popravili in samo zato ne, ker vedno mislim, da jo morajo Sežanci in Povirci popravljati. Le ta cesta ni samo za nas Štorec važna, temuč od kar so v Dvanaki semenje ustanovili, bodijo po njej večidel vsi Kraševci in Vipavci, ker je najkrajša skozi Žerje, pa se vendar nobeden ne briga zanj. Gg. županje so večidel udje cestnega odbora in se poganjajo le za skladovne ceste samo zato, ker ima večino od njih svoje konjice, da se lahko po teh cestah vožijo, da se preveč ne pretejejo, za občinske pa se nobeden ne meni, naj se ubogi kraški trpin po njih muči, kakor hoče. Čuditi se je c. k. žendar-mariji, da tega ne naznani c. k. glavarstvu, saj tudi oni niso varni, posebno po noči, ker po ten grdi cestah potujejo; saj vendar c. k. glavarstvo mora župane nadzorovati in ukazati, naj bi občinske ceste zboljšali, če ubogi trpin kraški ne more ob pravem času davkov plačati, kako brž pošle gosposka tistega gospodida v rudečki kapci, da ubogemu kmetiju zadnji krovji rep iz hleva iztrita, za kmetiške potrebe pa je tako malo skrbi.

Domače in razne vesti.

Imenovanje. Višji komisar finančne straže Karol Veitze in finančni komisar Oton vitez Zimmermann sta bila imenovana za finančna nadzornika, prvi za Pulj in drugi za Koper.

Tržaški mestni zastop. bo danes zvečer imel zopet sejo; na dnevnem redu so mej drugimi te le važnije stvari: Odlok ministerstva o prizivu mestne de-

legacije zoper »veto« dejavnega namestnika gledé postavljanja mestnega nadzornika za mestne ljudske šole. Predloži se načrt za trg za mestno hišo. Poročilo tržne komisije glede ustanovitve novega trga, na mesto onega na velikem trgu. Poročilo komisije za preskrbovanje vode o njenem delovanju mej triletno dobo od 1882. do 1885. Pri tej priliki se bo zopet mnogo govorilo o Reki.

Cestitke g. J. Nabergoju. Od 8. junija pa do danes so se vedno predstavljale deputacije raznih društev, ki so prišlo čestitati našemu dnešnemu g. Nabergoju. V nedelo 14. t. m. se je zbral pa okolo 1000 ljudi, ki je hotelo javno svojo ljubezen in spoštovanje pokazati do svojega poslanca. Od zgodnjega jutra je bilo polno ljudi pri njem, tako da je komaj ena deputacija oušla, ko je zopet druga došla. Pisemnih čestitk je dobil brezstevilno, tako da se nam je čuditi, ker se tako zaupanje v redko kojega poslanca stavi, kakor v Nabergoju. Popoludne so se predstavile deputacije: Tržaškega podpornega in branjega društva, pekovskega pevskega društva »Jadranska Zarja«, pevskega društva »Zora«, pevskega društva »Skala« in mnogih ital. društev.

Na večer je zapela »Zora« tri pesni, kojih se je neutrudljivi Nabergoj najsrdeje zavalil, kmalu potem pride »Skala« in zapeje zopet ta tri zbole. Vidno ganjen zahvaljeval se je g. Ivan Nabergoj, ker toliko znamenj spoštovanja ga je popolnoma iznenadio. Mej tednom so bili tudi gg. patriotični društva italijanskih pri njem, ter mu izrazili svoje veselje nad to sijajno zmago, koja je najsijajnejša v Trstu in tudi v vsej Avstriji. Spion je vidno, da se je za to zmago zauimalo vse, kar je avstrijskega v Trstu, za to pa, tudi »Irredento« to tako skeli in peče, da se na vse načine izgovarja. Mi pa bodimo ponosni nad to zmago, ali moramo biti vstrajni in tako delalni, kakor do sedaj če ne še več.

Afera z slovensko zastavo na Prosek. V nedelo 14. t. m. so šli naši pevci pokloniti se g. Ivanu Nabergoju. Mej temi pevci so bili tudi »Ska-laši«. Prišli so se zavito zastavo na Općine. Openksi renegat Mirkovič je pa hitro poslal sporočilo po 3 žendarmljih na Prosek, aki Skala razvije zastavo, naj jo konfiscirajo. Rečeno, storjeno. Skala je šla skozi Prosek, da se pokloni svojemu poslancu z slovensko trobojico in s črno rumenim trakom. Ali žendarmerija plane iz svoje hiše na »Skalo« in iztrga zastavonošu zastavo iz rok. Ker je bil zastavonoš primoran isto oddati na varnost svojega življenja, drugače bi se mu bilo slabo goullo, nastavili so žendarmljih bajonetom proti njemu, da jo je izročil.

Ko so mu jo iztrgali iz rok, spusti se isti žendarm v tek in zbrži s zastavo v kasarno in zatvori za seboj vrata. Ljudstvo se je zbiralo pred kasarno in zabevalo zastavo nazaj. Prišlo bi bilo lečko do boja, ko bi mirnejši ljudje ne bili postopali pametnejši od komisarjev, ker oni so upravljajo z ljudstvo zdražili se svojim nepostavnim postopanjem. Komisarji bi bili morali postopati mirnejše, ne pa narod razburjati in dražiti, ter ga provocirati. Upamo, da bi bilo uže čas napraviti konec tem homatijam. Čemu se vedno dajo povodi od one strani, ki bi morala delati mir, za nemir. Zatvorili so tudi enega naših ljudi, ali ker se je bilo bat v resnicu zelo slabih nastopkov, zato so ga morali žendarmi izpustiti. Narod je potem z vso silo zahvaljeval, naj se da zastava nazaj, ali do danes še nemamo sporočila iz Proseka, kako se je na dalje godilo. Da »Šalobarda«, »Independent« in »Popolo« cele članke o tem pišejo, nam niti povedati ni treba. Zakaj se zoper Slovence vporabljajo vedno nepostavna sredstva, zakaj ne bi za nas bile iste postave, ko za druge narode. Da pa Ginastice pri svojih izletih, kakor tudi pri zadnjem v Devin, vedno priziga luči, ki značijo italijansko zastavo, tega pa neče druga gospoda znati. Zadosti je krivic, ki jih moramo trpeti, kupa je polna, sklepala je črt.

Slovanska čitalnica v Trstu napravi dne 20. t. m. koncert s tem le razporedom: 1. Horný: Popotnica po slovenarodnih pesni; svira vojaška godba. 2. I. pl. Zajc: Ouverture k operi »Mislava«; svira voj. godba. 3. Tovačovsky: »Bože živi«; poj e zbor. 4. Thomas: Romanca iz opere »Mignon«; svira voj. godba. 5. I. Bendl: »Svoji k svojim«; zbor. 6. Meyerbeer: »Fackeltanz«; svira vojnič. godba. 7. I. Kocijančič: »Oblačku«; zbor se samoprovim in z dvopevom. 8. Balfé: Duett iz opere »Ciganka«; svira voj. godba. 9. I. pl. Zajc: »Zrinski Frankopan«; zbor. 10. Ambrož: Potpourri »Operettenschau«; svira vojaška godba. Po dovršenem koncertu bode ples. Začetek ob 8. zvečer.

Pericam, krušaricam, mlekaricam, katere so zgubile kako hišo zaradi zadnje volitve, naznjamamo, da homoskupili pridobiti jim druge boljše hiše, naj se le pri nas javijo, to je v našem uredništvu.

Tržaške novosti: Krističen denar. Na policijo je prinesel prodajalec limonade Anton C. krivčno.

dvajsetico. Ljudje, pazite na denar, da ne boste ogoljufani.

Maslo Irridenta. Dva gospoda nemških imen sta se šla v schoto večer po mestu sprehabljati. Do njih sta došla dva potepuhata italijanska ter sta prav s temi besedami v laškem jeziku sprehabljajoča gospoda napala: Kričite živio Nabergoj za 10 kr. Ker gospoda nista hotela kričati, pričela sta jih pretepati in eden izmej njih je ranjen na delu, da se mora zdraviti v bolnici. Tožba je uže uložena proti njima. Ko je došla straža, pa sta jo popihala, kakor navadno vsi italijanski pogumneži (?) Ta stvar je naročena od »Unione Gimnastica«, da se s tem naš pošteni Nabergoj z blatom ometuje, češ, da se za 10 kr. lehko podkupejo naši ljudje, da ne vedo, zakaj tako kličejo, ampak, da jih za malo denarja lehko obrneš kamor hočeš. Manini!

Irredentisti. Neki perici od sv. Ivana, je nek Italijan, ki na Acquedotto nasproti Progresso Caffe prodaja svoje sladice odpovedal pranje. Ako so Italijani tako strastni, tudi mi ne moremo biti hladnokrvni, ampak s kakoršno mero se nam meri, tako jim merimo mi. Slovenci ne kupujte od tacih pijavk, ampak pustite jih naj prodajajo samo svojim patronom, bodemo videli, če jih bude strast minola. Ona perica naj se pa pri nas oglasi, da je povemo za drugo hišo, kjer bude tudi tiste krajcare služila, kakor tam. Okoličani, zapomnite si, kako delajo z vami!

Sram naj ga bodel. Oni Jurij Katsalan

bivši podpredsednik »Cikorije«, spodil je dva delalca iz dela, ker sta pri slovenskem pevskem društvu. Mi nič druzega ne rečemo, nego sram naj ga bode, ker se nam govori o takih izmežkih več pisati. Okoličani eto vam ljubezni »Cikorjašev!«

Cikorija hodi nazaj! Uže smo zapeli tužen misere na grobu umrle Leopoldine Cikorije, ali glj. čuda, nazaj hodi. Še združuje pod težo, ki so jo zvrnuli na njoo in grozno trpi. Oh! toliko trpi, da si nihče ne more njenih bolečin domišljati. Verzota, Primožič, Miček Kralj in Škof z Grete še vedno tolčajo na razbito raken umrle Leopoldine Cikorije. Zamolki glasovi se čujejo iz nje: Rešite me, omite me, maščujte se za mene nad onimi, ki so me pokopali. In res, vsi ti apostoli, posebno Primožič, se agitujejo nadalje. Zadosti jim ni ta blamaži, da so tako sramotno propani, ampak še vedno imajo pogum delati delalje. Ali to se nam čudno dozdeva, zakaj vsakemu prigovarjajo, naj nikar nikomur ne povedo, da ne pridejo v »Edinstvo«, ali naši prijatelji nam vselej vse sporoče, tako ne ostane nič skrito. Do sedaj smo gledali s paznim očesom na nje ali od danes bodemo pa po Sokolovo motrili vse njihovo delo.

Zgorela je v ulici Androna del moro št. 2, 66letna udova Leonora Müller iz Trsta. Prevrnola je petroljevo svetilnico na se, olje se je zlito po njej in unelo. Uboga žena je sicer kričala na pomoč, ali pomoč je prišla prekasno. Straža, ki je prihitela, jeje je raztrgala obleko raz telesa ali rane so bile tako hude da je kmalu potem vzdahnila dušo. Nesreča nikendar ne počiva.

Nesreča. 10letni dečko Dragotin Zupančič je hotel skočiti z male ladje na suho, ali bil je predaleč in tako je pal mej dve drugi ladji, ter si je strl nogo. Zadostni starši odvedli so ga v bolnico. — 66letni Ivan G. iz Postojne je bil v nedelo takoj natrkan, da se je komaj premikal. V tej pisanosti se je spotaknol in tako nesrečno pal, da so ga morali odvesti v bolnico, kjer bude težko ozdravil. — 35letnemu Petu M. iz Dalmacije, delalcu na ladijah, pala je težka veriga na noge, ter mu desno nogo strila.

Policijsko. Nek 20letni prodajalec podob iz malega rodom T. Žačan je 55letnemu tkalcu Antonu Weissu zagnal kozarec v glavo tako močno, da mu je kost v nosu strl. Ranjenca so peljali v bolnico, napadovalec pa v zapor. — Kočijaž G. R. je ukral Katarini R. več svoto denarja in 6 zastavnih listkov. Tata so prijeti. — Iz zaloge lesa g. L. in drugov so neznanitati odnesli več desk vrednih okolo 20 fr. — Gašparju M. iz Škorkole so odnesli neznanitati tavoli na 200 fr. gotovega denarja. In to od 9 do 10 ure v jutro. — V ulici Madonina je prodajalcu tobaka J. P. zmanjkal 15 piščet. Prijeti so več razgrajajoči in tudi potepuhovali, ker so bili sumljivi. — Nekojim usmiljenim sestram so preskrbeli ponočna stanovanja.

Narodnemu domu v Ljubljani je poslala desetkeberska družba v Trstu za mesec junij šest gold. 60 nov.

Tržaškim Slovencem. Izpod Čavna 12. junija. Čestitati moramo našim bratom v Trstu in okolici, od katerih odmeva neutrudljivo delovanje na narodnem polju, katero vzbuja napredovanje meja našim narodom. Po neutrudljivem delovanju ste dosegli svoj sveti namen, priborili ste si zmago, katera naj bo vrgled vsem vašim bratom po vseh slovenskih pokrajinah, in prav tako budi vaš mnogo zaslужni slavljenec g. Nabergoj vrgled vsem onim, kateri imajo dolžnost braniti pravice svojih volilcev.

Ziveli Tržaški Sloveni, mnogo let Bog živi poslanca g. Nabergoja.

Poštne tiskanice (stampilje) v hrvatskem in slovenskem jeziku mora imeti vsak poštni urad v krajih, kjer je prebivalstvo slovensko in hrvatsko in tudi tam, kjer je mešano prebivalstvo, to je italijansko-slovensko ali italijansko hrvatsko, t. j. te dne objavilo samo postno vodstvo v Trstu. Lahonski list »L'Istra« je te dni napadovala nek poštni urad v Istri, češ, da je to hrvatska pošta, ker daju tudi hrvatske stampilje. Poštno ravateljstvo je na to poslalo v omenjeni list uradni popravek, v katerem je čitati, da imajo Slovenci in Hrvati povsod na Primorskem kjer prebivajo mešani z Italijani ali sami pravico, da tirajo od poštih uradov slovenske, oziroma hrvatske tiskanice, in da je uradom strogo zapovedano, da drže omenjene tiskanice. To je bil dober tobak Iredentarjem, ob enem pa klic Slovencem in Hrvatom, da se poslužujejo svojih pravic.

Krasa se nam piše 12. t. m. Pregovor pravi: Suša vzame en kos kruha, moč pa dva, ali ta pregovor za Kras ne velja; pri nas je prav nasprotno, pri nas moča vzame en kos kruha, suša pa dva, ker prav ta je prema pogozdenemu Krasu največja šiba, ki nas tepe skoraj vsako leto bolj ali manj. Žalostno je gledati rastline v hudej suši; ko se solnce za jutrišnjo zarjo prikaže, vse pričakuje dežja. Še prevzeto ptico pivko žeja pritska, ker ona ne sme drugače vede piti, nego kar je od dežja načelo. — Dne 11. t. m. pa smo imeli tak dež, da se ga uže leta in leta ne spominamo. Uže na jutro so se začeli valiti črni oblaki od jadranskega morja, naglo je stemelno nebō začelo so padati debele kaplje in vršelo je v oblakih, kakor bi se toča napravljala, potem pa se je ulila in polu ure lila taka ploha, da se je po vseh potek koprivske občine valila voda, da je bilo groza, in so bili ljudi uže v strahu. Ali to se ni raztezalo na Široko, kakor čujem, bilo je v Koblejglavi in Stanjelu le malo dežja, ko bi ga več bili potrebovali.

Velikansk bogatin in tržaški trgovec g. Economo. mož ki je bil poprej na Ruskom in ima še vedno svojo podružnico v Odesi, si je puštil priti iz Ruskega pravo rusko vozno opravo, par brzonogih, črnih konj, ruski faeton in ruskega hlapca nekega Osip Kiriskij, ki bodi po Trstu v originalni obliki ruskih izvožčev in je sploh jasno natančen, veden in tako soliden in omikan mož, da more služiti našim mnogim slovenskim konjarjem le v izgled. — Ta ruski kočijaž je vozil nek dan proti Miramaru, a za njim je prišla kočija Strudhovska in on jo je puštil naprej iz kortoazije,

tako se izvrši v malo letih veliko delo, o katerem je Hartington v angleškem parlamentu z nasmehom rekel, da je utopija. Načrt je zdelal omenjeni general tako natančno, da obseg obsega knjige ter ga dal natisnot. Iz tega načrta se vidi, da je znašala pot iz Evrope v Indijo do zdaj skoz sueški Kanal 6000 milij ali 24 dni, okoli Afrike pa 10.400 milij, ali 42 dni. Nova pot iz Evrope v Indijo pa bo imela to le črto: Varšava-Moskva-Baku na hvalniškem morju. Po dvanajsturnem prepečljanju čez hvalniško morje pa bo držala črta skoz Minajlovsk, Kizil-Avrat, Saraks, Herat, Kandahar, Kveta ter se potem zveže z vzhodno-indijsko železnicu pri Bolanu. Po tem takim bo mogoče iz Petersburga v Kizil-Avrat priti v osem dneh, mej tem, ko ima Angleška do Indije 24 dni.

Pomoč zoper krvotok iz nosa. Francoski časniki trde, da se krvotok iz nosa hitro ustavi, ako se v nosnice vtakne kos zelenega peteršilja. Ker je nasvetovanov sredstvo povsod pri rokah ter ni nevarno, zato se lahko prepriča vsak, komur rada kri iz nosa teče, je li omenjena trditev resnična.

Kniževnost.

Note knjige. Anton Martina Slomšeka zbrani spisi, četrti zvezek so ravnokar izšli v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovci. Izdal je to knjigo župnik Makolski g. Miha Lendovšek. Kako srčno smo hvalnili g. izdajatelju za vse knjige dosedaj izšle! Težavno delo to zbiranje, ali gospod pisatelj je to krasno izvel in vse lepo uvrstil. S tem je postavljen premilev vladiki večen spomin; gospod pisatelj je pa vreden, da ga zato odškodujemo, ako mnogo teh knjig naročimo. Prva knjiga velja 50, druga in tretja pa po 70 novč. Četrtej, ki je največja, pa je cena 1 for. pri izdajatelju. Drugod po prodajalnicah so pa povsod dražje.

Oče naš. je druga knjiga izdana po R. Milcu v Ljubljani. V nijednej poštejnej katoliškej hiši ne bi smela ta lepa knjižica manjkati. Cena jejo je po pošti 65 kr. Sloveni! sezite po teh knjižicah.

Saljite Slovenc. V založbi Ognjeslava pl. Kleinmajerja in Feod. Bamberga, izšla je 192 strani obsegajoča knjiga, ki velja mehko vezana 60 n. Knjižica je tako okusne zunanjosti in polna najboljših kratkočasníc, ki so vzete večinoma iz naročja. Najtoplejše priporočamo i to knjižico si, občinstvu, ker je prva zbirka svoje enakosti.

Tržno poročilo.

Kava — cene jako trdne; kupčija pa prav mlahova.

Sladkor — vedno v dobrem obražtu, cene trdne.

Vse drugo blago se le malo prodaja in po nespremenjenih cenah. Tudi je tako slabo upanje za lokalno kupčijo.

Borsno poročilo.

Državni papirji iskani po viših kurzih.

Dunajska Borsa

dne 16. junija

Enotni drž. dolg v bankovcih	82	gld	50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	83	*	20	*
Zlata renta	108	*	60	*
5% avst. renta	98	*	65	*
Delnice narodne banke	859	*	—	*
Kreditne delnice	288	*	60	*
London 10 lir sterlin	124	*	20	*
Napoleon	—	*	—	*
C. kr. cekini	9	*	85%	*
100 državnih mark	5	*	86	*

Tržaška hranilnica

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 soldov do vsakega zneska vsak dan v tednu, razen praznikov, in sicer od 9. ure do 12. ure opoludne. Ob nedeljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obresti na knjižice 3%.

Plačuje vsak dan od 9. do 12. ure opoludne. Zneske do 50 gld. prav orecej, zneske do 50 na prej do 100 gld. je treba odpovedati en dan poprej, zneske od 100 do 1000 gld. z od povedjo 3 dni, čez 1000 gold. z odpovedjo 5 dni.

Ekskomptuje menjice, domicilirane na tržaškem trgu po 3%.

Posojuje na državne papirje avstrijsko-ogrške do 1000 gl. po 4%.

više zneske v tekočem računu po 4%.

Daje denar tudi proti vknjiženju na posestva v Trstu, obresti po dogovoru.

Trst, 24. marca 1883.

Št. 28.

Razglas.

Podpisani cestni odbor daje mitico postavljeno ob skladovnej cesti Škofije - Lokev-Bazovica po javnej dražbi, ki bode 25. junija od 10. do 12. ure predpoludne v Lokvi (Cognale), v najem na tri leta t. j. od 1. julija 1885. do 30. junija 1888. Kljerna cena je 800 for. na leto.

Dražbene pogoje si lehko vsakogde ogleda pri podpisanim cestnim odboru.

Cestni odbor.

V Sežani dne 25. maja 1885.

Načelnik.

LA FILIALE IN TRIESTE dell' I. R. priv.

Stabilimento Austr. di Credito per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

31/4%	anno interessi verso preavviso di 4 giorni
31/4%	8
31/4%	30

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d'interesse comincia a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

3 1/4%	anno interessi verso preavviso di 30 giorni
3 1/4%	3 mesi
3 1/4%	6

Banco Giro:

Bank note 2 1/2%, sopra qualunque somma Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Trippavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt, Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons 1/2%.

Anticipazioni

sopra Warrants in contanti, interesse da con-

venirs.

Mediane apertura di credito a Londra 3 1/2% provvigione per 3 mesi.

effetti 6% interesse annuo sino l'importo di 1000 per importi superiori da con-

Trieste, 1. Ottobre 1883 (6-)

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo, ustanovljeno leta 1881)

To društvo je raztegnalo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje stekla — zavarovanje proti toči — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1884. f. 31,90.875.83

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 21,006.641.33

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1884. f. 83,174.457.98

Plaćana povračila:

a) v letu 1884 f. 8,637.596.13

b) od začetka društva do 31. decembra 1884. f. 178,423.338.51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in splet vse natanične pojasnila se dobavljajo v uradu društva: Tergesteo, scala III. v prvem nadstropju.

ANT. PLESCOVICH
vbiralci in popravljavec orgelj, glasovirov in armonijev.
Popravljavec mehanike vsakovrstnih muzikalnih instrumentov.

TRST.

Via Nuova št. 20, II. nadstropje.

Na prodaj je zarad preselitev iz Trsta gostilna v lepem kraju, najlepše vredjena in veljana. Več se pozive pri našem upravitelju. (Tiskarna Dolenc, Via Torrente 12).

Agencija za posredovanje u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnijimi pogodbami. Piazza Ponterosso br. 2. I. kat.

FRANC JERŠEK oipri je novo

pekarno

v ulici Corsia Stadion, v hiši, kjer je bila poprej gostilna Cervo d'oro. — Njaga pripravlja tudi odbor delalskega podpornega društva v namen, da se posebno Slovenci pri njem poslužujejo, ker je mož podpora vreden in izdeluje izvrstni kruh po primernej cenii.

C. k. priv. tovarna

L. Tedesco & C.

DUNAJ.

Tovarna v Požunu v Trstu Corso 709-2.

VELIKANSKA ZALOGA

popolnoma izdelanih oblek za gospode in spalnih sukenj, obleke za dečke in majhne otroke, plašče in obleke za deklice in otroke v najlegantnejši in najnovježi modi.

Odlikovan na vseh svetovnih razstavah radi velike elegancie, solidnega dela in posebno nizke cene svojih izdelkov.

Vsa obleka je po najnovježi modi uprav za to izdelana iz najmodernejše robe, kakor pri vsem temi jako cene, akoravno fine in izvenredno fine vrste, vedno v vseh veličinah na razpolaganje, po čudno nizkej 16-24 stalnej tevarški cen!

Filiala pri Tevarna v Prošnicah

Al. Eisenstädtar

v TRSTU

Corso št. 709-2.

Tevarna v Prošnicah

L. Tedesco & C.

ŽELODČNE BOLEZNI

je mogoče HITRO in POPOLNOMA ozdraviti po

JERUZALEMSKEM BALZAMU

edini in nedosegljivi želodčni pijadi.

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim bolezni, pač ni tako lehkovo, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Vedno raznih kapljic, izlečkov itd., katere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugoga, nego škodljiva zmes.

Edini Jeruzalemski balzam si je zagotovil vsled svoje priprave sestave, odločno ozljivoče in želodčne živce hitro krepčalne moči pravlos prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravili, kar dokazuje tudi se vsakim dnevom več pranje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške robarbare, katera korenika je poznana zarad njene ugodnega upliva na prebavljenje in čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivim sapi, gnjusu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatencu in vsakej bolezni v črevesu.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev.

GLAVNA ZALOGA v LEKARNI

G. B. PONTONI

v GORICI.

Zaloge: v Trstu v lekarni G. B. Rovis, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E